

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 698/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Slovak Telekom, a. s., Bajkalská 28, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Škerlíkom, CSc., J. Ťatliaka 2051/8, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 6 C 274/2013-44 zo 4. marca 2014 a postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 89/2014-65 z 2. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Slovak Telekom, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2014 doručená sťažnosť Slovak Telekom, a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu

Svidník (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 274/2013-44 zo 4. marca 2014 a postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 89/2014-65 z 2. júla 2014.

Sťažovateľ uvádza, že namietaným uznesením okresného súdu bola povolená obnova konania pôvodne skončeného nadobudnutím právoplatnosti platobného rozkazu okresného súdu č. k. 6 C 90/2011-50 z 9. júna 2011 vydaného na návrh sťažovateľa. Platobným rozkazom okresného súdu bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sťažovateľovi 736,54 € s úrokom z omeškania 9 % ročne od 6. decembra 2010 do zaplatenia a nahradiť trovy súdneho konania. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 7. júla 2011.

Žalovaný návrhom zo 14. augusta 2013 požiadal o povolenie obnovy konania. Okresný súd namietaným uznesením obnovu konania povolil, pričom podľa názoru sťažovateľa bolo toto rozhodnutie okresného súdu odôvodnené iba rozhodnutiami súdov v inej právnej veci, pričom takéto rozhodnutia *„nie sú spôsobilým dôvodom pre obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. a obnovou konania nemožno naprávať ani prípadné nesprávne právne posúdenie“*.

Sťažovateľ ďalej rozhodnutiu okresného súdu vyčíta, že pôvodne vydaný platobný rozkaz *„nie je v rozpore s rozhodnutiami Súdneho dvora pretože rozhodnutia, ktorými argumentoval odporca, sa vôbec netýkajú zmluvnej pokuty“*.

Napokon sťažovateľ poukázal aj na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu.

Všetky uvedené výhrady sťažovateľ uviedol vo svojom odvolaní, ktoré podal proti uzneseniu okresného súdu 21. marca 2014.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 3 Co 89/2014-65 z 2. júla 2014 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a zaviazal sťažovateľa nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania. Sťažovateľ postupu odvolacieho súdu vytýka, že tento *„rozhodol bez nariadenia pojednávania napriek tomu, že navrhovateľ poukázala v Odvolaní na skutočnosť, že Súd v odôvodnení uznesenia OS toto odôvodnil dôkazmi, ktoré v prvostupňovom konaní neboli vykonané, čím odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. Napriek odňatiu možnosti konať pred súdom sa Odvolací súd vôbec nevysporiadal s právnou argumentáciou navrhovateľa. A to ani tou,*

ktorú použil len v prvostupňovom konaní a ani s pochybeniami Súdu, na ktoré navrhovateľ jasne poukázal.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti Slovak Telekom, a. s. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a tiež jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 3Co 89/2014 a jeho uznesením zo dňa 02.07.2014, ako aj postupom Okresného súdu Svidník vo veci vedenej pod sp. zn. 6C 274/2013 jeho uznesením zo dňa 04.03.2014 porušené boli.

2. Základné právo spoločnosti Slovak Telekom a. s. na rovnosť účastníkov v konaní zaručené v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Svidník vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 274/2013 jeho uznesením zo dňa 04.03.2014 porušené bolo.

3. Zrušujú sa uznesenie Okresného súdu Svidník sp. zn. 6C 274/2013-44 zo dňa 04.03.2014 a uznesenie Krajského súdu v Prešove 3 Co 89/2014-65 zo dňa 02.07.2014 a vec sa vracia Okresnému súdu Svidník na nové konanie a rozhodnutie.

4. Okresný súd Svidník a Krajský súd v Prešove sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. trovy právneho zastupovania v sume 143,40 € na účet právneho zástupcu, advokáta JUDr. P. Škerlíka... a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu

Zo sťažnosti a z priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv a práv označených v záhlaví sťažnosti uznesením okresného súdu, ktorým bol povolený návrh na povolenie obnovy konania. Proti uzneseniu okresného súdu mal sťažovateľ možnosť podať odvolanie a túto svoju možnosť aj využil. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na prerokovanie a rozhodnutie veci.

2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv

a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010).

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti uviedol, že *„z dôvodu opatrnosti, poukazujúc tiež na zatiaľ neustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR... sa navrhovateľ rozhodol uplatniť svoje právo popri dovolaní aj prostredníctvom tejto ústavnej sťažnosti.“*

V prílohe k sťažnosti sťažovateľ predložil okrem iných listinných dôkazov aj dovolanie z 19. augusta 2014, ktoré bolo podľa fotokópie doručenky priloženej k dovolaniu doručené okresnému súdu 21. augusta 2014.

Podľa názoru ústavného súdu má v danom prípade právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa najprv a predovšetkým Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (k podobným záverom už ústavný súd dospel vo veciach napr. m. m. III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 462/2011).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ svoje námietky uplatnil v sťažnosti podanej ústavnému súdu, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie ešte skončené, bolo dôvodné sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu odmietnuť pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, bude ešte rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Podanie dovolania a súbežne s ním aj podanie sťažnosti ústavnému súdu navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto mimoriadnom opravnom prostriedku.

Ústavný súd sa v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému uzneseniu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého uznesenia, návrh na priznanie náhrady trov konania, návrh na priznanie finančného zadosťučinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2014